

Zoran Stiperski
Željka Kamenov

Sveučilište u Zagrebu

▪ Prirodoslovno-matematički fakultet, Geografski odsjek
 HR - 10000 Zagreb, Marulićev trg 19

▪ Filozofski fakultet, Odsjek za psihologiju

HR - 10000 Zagreb, I. Lučića 3

Izvorni znanstveni članak • Original Scientific Paper

UDK • UDC 711.13:911.3:314(497.5 Zagreb)

Rukopis primljen • Manuscript Received: 28.03.1996.

Članak prihvaćen • Article Accepted: 27.06.1996.

Razlozi doseljavanja u Zagreb

Prilog anketnom istraživanju urbanizacijskih činitelja

Reasons for Migrating Into Zagreb

Results of a Questionnaire about Factors of Urbanization

Ključne riječi • Key words

migracije
 socijalna geografija
 urbanizacija
 Zagreb

migration
 human geography
 urbanization
 Zagreb

Sažetak • Abstract

Autori u radu analiziraju razloge doseljavanja u Zagreb na temelju ankete provedene 1994. godine, kojom je ispitano 367 doseljenika. Ispitanici su izrazili zadovoljstva mogućnošću ostvarenja osnovnih životnih potreba u posljednjem mjestu boravka kao i u Zagrebu. Pokazalo se da su mogućnost zaposlenja i školovanja dva najvažnija razloga za doseljenje u Zagreb, te da su ispitanici općenito zadovoljniji Zagrebom, no što su bili posljednjim mjestom boravka.

The authors analyzed reasons for migrating into Zagreb with the help of a questionnaire answered by 367 migrants. The research was carried out in 1994. Respondents expressed partial satisfaction both with their previous place of residence and with Zagreb. The two most important reasons for migrating into Zagreb were better potentials for employment and schooling.

Uvod

U agrarnom su društvu gradovi maleni. Nema velikih razlika između naselja. S pojavom manufaktura i s razvojem industrije naselja se znatnije raslojavaju, i to tako da sve manji broj naselja postaje sve veći, dok sve veći broj naselja stagnira i odumire.¹ Od tisuća naselja silovit porast stanovništva ima samo nekoliko njih. To su naselja s brojnim manufakturnim i industrijskim tvrtkama. Oni trebaju brojnu radnu snagu koja stiže iz prenapučene agrarne okolice. Radnici u prvo vrijeme putuju, ali kasnije se doseljavaju u okolice tvornica.² Ti usporedni procesi – industrijalizacija i urbanizacija – zbivaju se najsilovitije u XIX. i XX. stoljeću od zemlje do zemlje različito.

Zagreb je 1857. godine imao 538 industrijskih radnika, što je bilo 1,4% ukupnog broja stanovnika. Godine 1931. Zagreb već ima 14 412 industrijska radnika (6,0% broja stanovnika). Nakon Drugoga svjetskog rata (1948) broj industrijskih radnika u Zagrebu narastao je na 35 727 (10,5% broja stanovnika).³ Taj se broj sve donedavno (do 1989) povećavao i zaustavio se na oko 105 000 (14,5% broja stanovnika).⁴

Posljednjih godina (nakon 1990. godine) znatnije se smanjuje broj zaposlenih u industriji – za oko 35 000. Naime, broj zaposlenih u industriji Zagreba⁵ bio je 1994. godine oko 70 000 (9,6% broja stanovnika).⁶ Urbani razvoj Zagreba posljedica je snažne industrijalizacije i, kasnije, razvoja ostalih gospodarskih djelatnosti.

Tipičan slijed razvoja naselja često se prati samo dvjema krivuljama: brojem stanovnika i brojem zaposlenih. Te dvije krivulje možemo dobiti iz službenih statističkih publikacija. U ovom smo radu, međutim, željeli ispitati psihološke razloge doseljavanja, odnosno motivaciju doseljenika za preseljenje u Zagreb. Smatrali smo da analizom osnovnih životnih potreba i mogućnosti njihova zadovoljenja možemo dobiti slojevitiji uvid u proces urbanog razvoja. Zanimalo nas je mogu li i neki drugi činitelji, koje službena statistika ne bilježi, postati razmjerno važni za analizu urbanog razvoja gradova. Osobito nas je zanimalo kako sami ispitanici određuju važnost tih činitelja, kao i njihov međuodnos.

Metoda

Hijerarhija razloga doseljavanja u Zagreb dobivena je na temelju ankete provedene 1994. godine. Ispitano je ukupno 367 doseljenika u njihovim domovima.⁷ Struktura uzorka prikazana je u tablici 1. Anketa je sadržavala, uz neke druge upite, dvije glavne skupine pitanja o tome koliko su ispitanici zadovoljni mogućnostima: 1. posljednjeg mjesta boravka⁸ i 2. Zagreba. Bilo je ponuđeno 12 razloga za zadovoljstvo, odnosno nezadovoljstvo: *mogućnosti školovanja, izgledi za zaposlenje, trgovačka razvijenost, prometne veze, razina liječničkih usluga, kulturni događaji, način života sumještana, ostvareni prijateljski odnosi, mogućnosti zabave, sportsko-rekreacijske mogućnosti, prirodni okoliš i čistoća mjesta*. Zadovoljstvo se izražavalo ocjenama od 1 do 4: ocjena 1 znači potpuno nezadovoljstvo, 2 uglavnom nezadovoljstvo, 3 uglavnom zadovoljstvo i 4 potpuno zadovoljstvo mjestom. Tako smo dobili izvore nezadovoljstva naših ispitanika u posljednjemu mjestu boravka, ali taj je podatak nepotpun bez subjektivne procjene važnosti svakoga od njih, a nju smo dobili izdvajanjem triju najvažnijih od 12 ponuđenih razloga zadovoljstva.

1 Stiperski, 1990.

2 Feletar, 1984; Feletar-Stiperski, 1992.

3 Feletar-Stiperski, 1990.

4 *Statistički godišnjak*, 1990.

5 Zagreb čini deset gradskih područnih ureda: *Susedgrad, Čnomerec, Centar, Medveščak, Maksimir, Dubrava, Trešnjevka, Trnje, Peščenica i Novi Zagreb*.

6 *Statistički ljetopis*, 1995.

7 Respondenti su bili slučajno odabrani. U svakom stanu anketiran je samo jedan član obitelji, a temeljni kriterij pri izboru bio je da je osoba završila svoje školovanje.

Anketari su bili detaljno pripremljeni i uvježbani apsolventi studija psihologije.

8 Posljednje mjesto boravka može značiti mjesto rođenja ako je doseljenik u Zagreb došao iz svoga rodnog mjesta ili ono mjesto iz kojega je doseljenik došao ako je već prije iselio iz svoga rodnog mjesta (ako je selio dva ili više puta).

Relevantne varijable		N	%
1. Spol:	a) muški	156	42
	b) ženski	211	58
2. Dob:	a) 20 - 35 g.	104	28
	b) 36 - 65 g.	216	59
	c) 66 - 85 g.	39	11
3. Obrazovanje:	a) OŠ ili bez nje	36	10
	b) SSS	155	42
	c) VŠS	58	16
	d) VSS	118	32
4. Radni status:	a) zaposlen	217	59
	b) nezaposlen	64	17
	c) umirovljenik	85	23
5. Godina doseljenja:	a) do 1960.	87	24
	b) 1961-1973.	95	26
	c) 1974-1984.	80	22
	d) nakon 1985.	102	28
6. Doselio:	a) sam	255	70
	b) s obitelji	112	30
7. Jeste li vi inicijator doseljenja:	a) da	263	72
	b) ne	104	28
8. Prije ste živjeli u:	a) selu	83	23
	b) manjemu mjestu	67	18
	c) drugom gradu	217	59
9. Doselili ste iz rodnog mjesta:	a) da	250	68
	b) ne	117	32

TABL. I. Struktura uzorka ispitanika (N=367)

Sastavili • Made by Z. Stiperski, Ž. Kamenov

TABLE I. Structure of the sample of respondents (N=367)

Rezultati

▪ *Zadovoljstvo posljednjim mjestom boravka.* Doseljenici u Zagreb bili su najzadovoljniji prirodnim okolišem (3,5) i ostvarenim prijateljskim odnosima (3,4) u posljednjem mjestu boravka. Nisu bili osobito zadovoljni ostalim mogućnostima koje je pružalo posljednje mjesto boravka – sve su ostale ocjene niže od 3. Najmanje su bili zadovoljni mogućnošću zaposlenja (2,2) i kulturnim događajima (2,3) u posljednjem mjestu boravka. Doseljenici su izdvojili pet subjektivno najvažnijih činitelja za život koje neko mjesto mora imati: mogućnost zaposlenja (193), mogućnost školovanja (147), prijateljski odnosi (140), prirodni okoliš (105) i liječničke usluge (za 96 ispitanika to je najvažniji činitelj). Dakle, mogućnost zaposlenja 53% ispitanika smatralo je jednim od tri najvažnija činitelja koje mora imati neko mjesto. Subjektivno najmanje važnim smatrane su športsko-rekreacijske mogućnosti (32), trgovačka razvijenost (38), mogućnosti zabave (42) i čistoća (u 44 ispitanika).

Usporedba stupnja zadovoljstva mogućnostima posljednjeg mjesta boravka i subjektivne važnosti pojedinih činitelja za ispitanike

TABL. II. Stupanj zadovoljstva mogućnostima posljednjeg mjesta boravka doseljenika u Zagreb

Sastavili • Made by Z. Stiperski, Ž. Kamenov

TABLE. II. Degree of satisfaction with potentials offered by the previous place of residence to migrants into Zagreb

Mogućnosti	Ocjena (%)					Prosječna ocjena
	1	2	3	4	0	
1. školovanja	18	31	29	21	1	2,5
2. zaposlenja	30	29	24	13	4	2,2
3. kupovanja	17	32	35	15	1	2,5
4. prometne veze	14	30	38	18	0	2,6
5. liječničke usluge	15	21	43	20	1	2,7
6. kulturni događaji	25	31	31	13	1	2,3
7. način života sugrađana	13	20	44	21	2	2,7
8. ostvarenja prijateljskih odnosa	2	6	41	51	0	3,4
9. zabave	15	26	39	19	2	2,7
10. športsko-rekreacijske	16	25	36	17	6	2,6
11. prirodni okoliš	2	6	33	58	0	3,5
12. čistoća	10	20	40	29	1	2,9

TABL. III. Ljestvica korelacija subjektivne važnosti i stupnja zadovoljstva doseljenika u Zagreb mogućnostima posljednjeg mjesta boravka

Sastavili • Made by Z. Stiperski, Ž. Kamenov

TABLE. III. Rank of correlation between the subjective importance given to, and the degree of satisfaction with, potentials offered by the previous place of residence to migrants into Zagreb

Mogućnosti	Subjektivna važnost		Stupanj zadovoljstva	
	Broj pojavljivanja	Rang	Prosječna ocjena	Rang
1. školovanja	147	(2)	2,5	(9)
2. zaposlenja	193	(1)	2,2	(12)
3. kupovanja	38	(11)	2,5	(9)
4. prometne veze	56	(8)	2,6	(7)
5. liječničke usluge	96	(5)	2,7	(4)
6. kulturni događaji	67	(6)	2,3	(11)
7. način života sugrađana	60	(7)	2,7	(4)
8. ostvarenja prijateljskih odnosa	140	(3)	3,4	(2)
9. zabave	42	(10)	2,7	(4)
10. športsko-rekreacijske	32	(12)	2,6	(7)
11. prirodni okoliš	105	(4)	3,5	(1)
12. čistoća	44	(9)	2,9	(3)

pokazuje da je najvažniji razlog doseljavanja ispitanika u Zagreb bila mogućnost zaposlenja. Naime, mogućnost zaposlenja smatrana je najvažnijim subjektivnim činiteljem, a ispitanici su u posljednjemu mjestu boravka bili najnezadovoljniji upravo mogućnošću zaposlenja. U tome je raspon između želja doseljenika i mogućnosti posljednjeg mjesta boravka bio najveći. Doseljenici nisu bili zadovoljni ni mogućnošću školovanja u posljednjemu mjestu boravka, što je drugi najvažniji činitelj prema subjektivnoj procjeni. Vrlo su,

Mogućnosti	Ocjena (%)					Prosječna ocjena
	1	2	3	4	0	
1. školovanja	1	5	32	60	1	3,5
2. zaposlenja	10	27	37	26	1	2,8
3. kupovanja	3	5	43	49	0	3,4
4. prometne veze	19	43	29	9	1	2,3
5. liječničke usluge	3	18	49	29	1	3,1
6. kulturni događaji	1	5	48	45	2	3,4
7. način života sugrađana	4	21	58	16	1	2,9
8. ostvarenja prijateljskih odnosa	3	11	47	38	0	3,2
9. zabave	1	10	50	35	4	3,2
10. športsko-rekreacijske	1	7	39	43	10	3,4
11. prirodni okoliš	3	20	48	29	0	3,0
12. čistoća	21	47	28	4	0	2,1

Mogućnosti	Subjektivna važnost		Stupanj zadovoljstva	
	Broj pojavljivanja	Rang	Prosječna ocjena	Rang
1. školovanja	208	(2)	3,5	(1)
2. zaposlenja	251	(1)	2,8	(10)
3. kupovanja	63	(6)	3,4	(2)
4. prometne veze	21	(11)	2,3	(11)
5. liječničke usluge	92	(5)	3,1	(7)
6. kulturni događaji	106	(3)	3,4	(2)
7. način života sugrađana	41	(9)	2,9	(9)
8. ostvarenja prijateljskih odnosa	98	(4)	3,2	(5)
9. zabave	44	(8)	3,2	(5)
10. športsko-rekreacijske	24	(10)	3,4	(2)
11. prirodni okoliš	53	(7)	3,0	(8)
12. čistoća	16	(12)	2,1	(12)

međutim, bili zadovoljni ostvarenim prijateljskim odnosima i prirodnim okolišem – dvama sljedećim činiteljima po subjektivnoj važnosti.

▪ *Zadovoljstvo Zagrebom.* U drugom dijelu ankete ispitanici su ponovno odgovarali na pitanja o stupnju svog zadovoljstva s istih 12 činitelja, ali ovaj put s obzirom na mogućnosti njihova ostvarenja u Zagrebu. Doseljenici u Zagrebu najzadovoljniji su mogućnostima školovanja (3,5), trgovačkom ponudom (3,4), kul-

TABL. IV. Stupanj zadovoljstva mogućnostima Zagreba

Sastavili • Made by Z. Stiperski, Ž. Kamenov

TABLE. IV. Degree of satisfaction with potentials offered by Zagreb to migrants in Zagreb

TABL. V. Ljestvica korelacija subjektivne važnosti za doseljenje u Zagreb i stupnja zadovoljstva mogućnostima Zagreba

Sastavili • Made by Z. Stiperski, Ž. Kamenov

TABLE. V. Rank of correlation between the subjective importance of reasons for moving into Zagreb, and the degree of satisfaction with potentials offered by Zagreb to migrants into Zagreb

TABL. VI. Razlika između stupnja zadovoljstva mogućnostima posljednjeg mjesta boravka i Zagreba

Sastavili • Made by Z. Stiperski, Ž. Kamenov

TABLE. VI. Difference between the degree of satisfaction with potentials offered by the previous place of residence, and Zagreb, to migrants into Zagreb

Mogućnosti	Posljednje mjesto boravka	Zagreb	Razlika (u korist Zagreba)
1. školovanja	2,5	3,5	1,0 (2)
2. zaposlenja	2,2	2,8	0,6 (5)
3. kupovanja	2,5	3,4	0,9 (3)
4. prometne veze	2,6	2,3	-0,3 (10)
5. liječničke usluge	2,7	3,1	0,4 (7)
6. kulturni događaji	2,3	3,4	1,1 (1)
7. način života sugrađana	2,7	2,9	0,2 (8)
8. ostvarenja prijateljskih odnosa	3,4	3,2	-0,2 (9)
9. zabave	2,7	3,2	0,5 (6)
10. športsko-rekreacijske	2,6	3,4	0,8 (4)
11. prirodni okoliš	3,5	3,0	-0,5 (11)
12. čistoća	2,9	2,1	-0,8 (12)

turnim događajima (3,4) i športsko-rekreacijskim mogućnostima (3,4). Zadovoljstvo doseljenika mogućnošću zaposlenja (2,8) u Zagrebu je mnogo niže – tek je na desetome mjestu po redu; doduše, znatno su zadovoljniji time u Zagrebu nego što su bili u posljednjemu mjestu boravka. Moramo naglasiti da je mogućnost zaposlenja u Zagrebu prije dvadeset-trideset godina bila mnogo veća nego danas.

Doseljenici su zadovoljni ostvarenim prijateljskim odnosima (3,2) u Zagrebu i njegovim prirodnim okolišem (3,0) – ta dva činitelja doseljenici smatraju vrlo važnima i bili su njima zadovoljni i u posljednjemu mjestu boravka.

Subjektivno najvažniji razlozi doseljavanja u Zagreb ispitanicima su bili mogućnost zaposlenja (251) i mogućnost školovanja (208 ispitanika smatra je jednim od tri najvažnija razloga preseljenja). To su dva glavna razloga preseljenja ispitanika u Zagreb; mogućnost zaposlenja je 68%, a mogućnost školovanja 57% ispitanika navelo kao jedan od tri najvažnija razloga doseljavanja u Zagreb. Više od četvrtine ispitanika navelo je još tri razloga kao vrlo bitna za preseljenje: kulturne događaje (29), ostvarene prijateljske odnose (27) i liječničke usluge (25%).

▪ *Usporedba zadovoljstva doseljenika mogućnostima posljednjeg mjesta boravka i Zagreba.* Doseljenici su općenito zadovoljniji Zagrebom nego što su bili posljednjim mjestom boravka, što je razumljivo i iz objektivnih i iz subjektivnih razloga. Objektivni su razlozi to što je Zagreb najpovoljnije mjesto za život u Hrvatskoj. Subjektivni su razlozi rezultat činjenice da doseljenici na neki način moraju opravdati svoje preseljenje. U suprotnome, njihovo bi preseljenje bila pogreška koju ne mogu priznati.

U posljednjemu mjestu boravka zadovoljniji su bili samo čistoćom, prirodnim okolišem, dnevnim prometnim vezama⁹ i ostvarenim prijateljskim odnosima, dok su ostalim mogućnostima zadovoljniji

⁹ Uspoređivane su prometne veze posljednjeg mjesta boravka i zagrebački gradski promet. Dakle, pozornost je pridana dnevnim prometnim vezama.

u Zagrebu. Najveća se razlika u stupnju zadovoljstva u posljednjemu mjestu boravka i u Zagrebu očitovala glede kulturnih događaja. Razlika ide u korist Zagreba – zadovoljstvo kulturnim događanjima u posljednjemu mjestu boravka bilo je 2,3, a u Zagrebu je 3,4.

Osobito je važno razmotriti četiri mogućnosti: mogućnost zaposlenja i školovanja kao dva subjektivno najvažnija činitelja, te ostvareni prijateljski odnosi i prirodni okoliš kao dva subjektivno najvažnija činitelja kojima su doseljenici bili najzadovoljniji u posljednjemu mjestu boravka. Doseljenici su vrlo zadovoljni mogućnostima školovanja (3,5) i razmjerno zadovoljni mogućnostima zaposlenja u Zagrebu (2,8), dok su u posljednjemu mjestu boravka tim mogućnostima bili više nezadovoljni nego zadovoljni. Razlika između posljednjeg mjesta boravka i Zagreba je očita. Doseljenici su, međutim, uglavnom zadovoljni ostvarenim prijateljskim odnosima (3,2) i prirodnim okolišem Zagreba (3,0), no ipak su njima bili zadovoljniji u posljednjemu mjestu boravka.

Na kraju recimo i to da je većina doseljenika rado odselila iz posljednjeg mjesta boravka – 71%. Istodobno je čak njih 88% rado doselilo u Zagreb. Nostalgiju za posljednjim mjestom boravka osjeća 63% ispitanika, ali njih 84% izjavilo je kako im nije žao što su doselili u Zagreb.

Zaključci

1. Dva subjektivno najvažnija razloga doseljavanja u Zagreb jesu *mogućnost zaposlenja* i *školovanja*. To se podudara s dosadašnjim pretpostavkama o uvjetovanosti procesa industrijalizacije i urbanizacije.

2. U posljednjemu mjestu boravka doseljenici nisu bili zadovoljni mogućnošću zaposlenja i školovanja. Najzadovoljniji su bili prirodnim okolišem i ostvarenim prijateljskim odnosima.

3. Doseljenici u Zagreb najzadovoljniji su mogućnostima školovanja, trgovačkom ponudom, kulturnim događajima i sportsko-rekreacijskim mogućnostima. Neusporedivo su manje zadovoljni mogućnošću zaposlenja – ipak su znatno zadovoljniji Zagrebom nego što su bili posljednjim mjestom boravka.

4. Zadovoljni su ostvarenim prijateljskim odnosima u Zagrebu i njegovim prirodnim okolišem, ali malo manje nego što su bili u posljednjemu mjestu boravka.

5. Kao subjektivno najvažniji razlog preseljenja u Zagreb ispitanici su naveli mogućnosti zaposlenja (68% anketiranih, tj. 251 ispitanik naveo je taj činitelj kao jedan od tri najvažnija za preseljenje), mogućnosti školovanja (208 ili 57%), kulturne događaje (106 ili 29%), ostvarene prijateljske odnose (98 ili 27%) i liječničke usluge (92 ili 25%).

6. Od 12 mogućnosti doseljenici su sa osam zadovoljniji u Zagrebu, a sa četiri su bili zadovoljniji u posljednjemu mjestu boravka: čistoćom, prirodnim okolišem, prometnim vezama (uspoređivane su veze posljednjeg mjesta boravka i zagrebačkoga gradskog prometa) te ostvarenim prijateljskim odnosima.

Možemo, na kraju, zaključiti da psihološki razlozi doseljavanja potvrđuju statističke urbanizacijske činitelje: doseljenici su u Zagreb primarno došli radi zaposlenja ili školovanja. I drugi aspekti kvalitete života ispitanicima su vrlo važni, a njima su u Zagrebu također značajno zadovoljniji nego u mjestu iz kojega su se doselili.

Literatura • Bibliography

1. **Feletar, D.** (1984), *Industrija u ekonomsko-geografskoj strukturi Podravine*, Zagreb.
2. **Feletar, D., Stiperski, Z.** (1990), *Razvojne faze i procesi disperzije industrije Zagreba*, "Acta historicoeconomica Iugoslaviae": 175-198, Zagreb.
3. **Feletar, D., Stiperski, Z.** (1992), *Međuzavisnost procesa industrijalizacije i promjena u prostornom rasporedu i pokretljivosti stanovništva u Hrvatskom zagorju*, "Acta Geographica Croatica", 27: 141-161, Zagreb.
4. **Ruppert, K., Schaffer, F., Maier, J., Paesler, R.** (1981), *Socijalna geografija*, Zagreb.
5. **Spates, J. L., Macionis, J. J.** (1987), *The Sociology of Cities*, Belmont, California, U.S.A.
6. *** *Statistički godišnjaci / ljetopisi*, (1988-1995), Zagreb.
7. **Stiperski, Z.** (1990), *Gospodarstvo kao faktor razvoja gradova Hrvatske*, "Radovi Geografskog odjela PMF-a", 25: 81-95, Zagreb.

SL. 1. Središte Zagreba

Izvor • Source
"ČIP", pos. izd. 1/1996.

FG. 1. The central
Zagreb area

Summary • Sažetak**Reasons for Migrating Into Zagreb****Results of a Questionnaire about Factors of Urbanization**

1) The two subjectively most important reasons for migrating into Zagreb were better potentials for employment and schooling. This confirms with the prevalent hypothesis that the processes of industrialization and urbanization are interconnected.

2) People were dissatisfied with employment and schooling potentials in their previous place of residence. They were the most satisfied with its natural environment and with friendship relations.

3) Migrants into Zagreb were the most satisfied with potentials for schooling, shopping, cultural events, sports and recreation. They were much less satisfied with employment potentials – however, they were much more satisfied with conditions in Zagreb than they had been with conditions in their previous place of residence.

4) They were satisfied with friendship relations in Zagreb and with its natural environment – but somewhat less satisfied than they had been in their previous place of residence.

5) Subjectively the most important factors for migrating into Zagreb were: employment potentials (251 respondents gave this as one of the three most important factors for moving, or 68%), schooling potentials (208, or 57%), cultural life (106, or 29%), friendship relations (98, or 27%), and medical facilities (92, or 25%).

6) Of the 12 reasons for satisfaction offered to them, migrants were more satisfied with 8 in Zagreb, and were more satisfied with 4 in their previous place of residence: these were less pollution, the natural environment, communications (they compared communications in the previous place of residence with Zagreb city transport) and friendship relations.

**Zoran Stiperski
Željka Kamenov**

PROSTOR

ISSN 1330-0652
CODEN PORREV
UDK • UDC 71/72

GOD. • VOL. 4(1996)
BR. • NO. 2(12)
STR. • PAG. 133-455
ZAGREB, 1996.

srpanj - prosinac • July - December

Z. Stiperski, Ž. Kamenov: Razlozi doseljavanja u Zagreb

Pag. 147-156